

Підвищення енергоефективності опалювальної котельні шляхом комбінування традиційних та альтернативних джерел енергії

Розробив студент групи ТЕ – 17м

Сулима О. К.

Науковий керівник

к.т.н., доц. Степанов Д.В.

Актуальність теми.

Раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів – одна з глобальних світових проблем, успішне вирішення якої, мабуть, матиме визначальне значення не лише для подальшого розвитку світової спільноти, але і для збереження місця його існування. Однією з перспективних шляхів вирішення цієї проблеми є використання нових енергозберігаючих технологій, що використовують поновлювальні джерела енергії. Сучасний стан техногенного навантаження енергетики на навколишнє середовище характеризується чималими викидами забруднювальних речовин підприємств паливно-енергетичного комплексу. Одним з напрямів науково-технічного прогресу є використання поновлюваних джерел енергії. Відновлювані або невичерпні енергоресурси – потоки енергії, що постійно або періодично діють у навколишньому середовищі. Основною перевагою використання відновлюваних енергоресурсів є їх невичерпність та екологічна чистота, що сприяє поліпшенню стану довкілля.

В даній роботі розглядаються варіанти зменшення витрат палива та шкідливих викидів на водогрійній котельні шляхом встановлення реверсивного чіллера «повітря-вода» та додаткових котлів які спалюватимуть пелети з біопалива.

Мета та завдання роботи

Метою роботи є зменшення витрат палива та шкідливих видів шляхом оцінювання ефективності застосування реверсивних чіллерів «повітря-вода» в складі котелені на різних видах палива.

Для досягнення даної мети необхідно розв'язати такі **завдання:**

- Провести характеристику об'єкту проектування.
- Аналітичний огляд літературної та патентної інформації.
- Дослідження ефективності використання реверсивних чіллерів "повітря-вода" в тепловій схемі котельні.
- Розробити комплекс організаційно-технологічного забезпечення:
 - ✓ розробка технології монтажу котельні;
 - ✓ розробка системи автоматизації водогрійної котельні.
- Провести розрахунок техніко-економічних показників.

Об'єкт дослідження

Об'єктом є котельня навчального закладу в смт. Турбів.

Предмет дослідження

Предметом дослідження є методи та засоби зниження енергетичних витрат на котельні, зменшення витрати палива та шкідливих викидів.

Методи дослідження

Для виконання розробки використовуються числові методи матеріальних і теплових балансів, системного аналізу та синтезу системи, методи економічної та екологічної оцінки.

Наукова новизна отриманих результатів

На основі аналізу літератури сформовано основні наукові проблеми які виникають під час створення котельні з різними джерелами енергії;

Подальший розвиток методів створення котельні з реверсивними чіллерами на котельнях з одним і декількома видами палива;

Практичне значення роботи

Виявлено, що встановлення чіллера на газових котельнях, що працюють цілорічно, та електрокотельнях є економічно доцільним.

Впровадження системи з твердопаливними котлами та чіллером дає змогу досягати комплексного ефекту: економії органічного палива на котельні; шкідливих викидів при роботі котельні; вирівнювання графіку споживання електроенергії; зменшення витрати палива та шкідливі викиди при роботі електростанцій.

Характеристика об'єкту проектування

- На момент проектування джерелом тепlopостачання дитячого садка та школи є існуючий опалювальний пункт з двома газовими спареними котлами Житомир 3 АТЕМ потужністю 34,2 кВт кожен.
- Загальна теплове навантаження на існуючий опалювальний пункт складає 177 кВт.
- Теплоносієм прийнято для систем опалення та вентиляції - гаряча вода $T = 85-70^{\circ}\text{C}$.
- Запроектовано встановлення 2-х котлів «ЕНЕРГІЯ» моделі КВП 25-95 з приєднанням до існуючої теплової схеми.
- Для обслуговування твердопаливних котлів передбачений персонал: машиніст котла – 4чол.
- Відвід продуктів згорання газоходами від котлів здійснюється в зовнішню трубу Ду250мм висотою 10,27 м, системи МКД з нержавіючої сталі товщиною 0,6 мм, теплоізолювану, в оцинкованому кожусі.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ РЕВЕРСИВНОГО ЧІЛЛЕРА НА КОТЕЛЬНІ (початок)

Таблиця 1 – Технічні дані реверсивного чіллера AQUACIAT 2

Марка 90V Темп. води на виході з конденсатора	Потужність конденсатора, кВт	Потужність компресора, кВт Nкомпр	Дійсний коефі- цієнт перетворення ϕ	Температура навколиш- нього середовища
1	2	3	4	5
50	29,7	8,8	3,375	30
50	29,7	8,8	3,375	25
50	29,7	8,8	3,375	20
50	27	8,8	3,068	15
50	24,3	8,8	2,761	10
50	22,8	8,8	2,590	7
50	21,8	8,8	2,477	5
50	19,4	8,8	2,204	2
45	17,3	7,9	2,189	0
40	15,3	7	2,185	-5
40	14,4	7	2,057	-10
40	0	0		-15
				-20
				-25

Таблиця 2 – Тривалість стояння температур

Температури навколишнього середовища, °C	Кількість годин стояння в рік, год	Температури навколишнього середовища, °C	Кількість годин стояння в рік, год
+30 і менше	117	+2 і менше	740
+25 і менше	342	0 і менше	740
+20 і менше	765	-5 і менше	1225
+15 і менше	1381	-10 і менше	627
+10 і менше	563	-15 і менше	336
+7 і менше	1104	-20 і менше	130
+5 і менше	654	-25 і менше	31

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ РЕВЕРСИВНОГО ЧІЛЛЕРА НА КОТЕЛЬНІ (продовження)

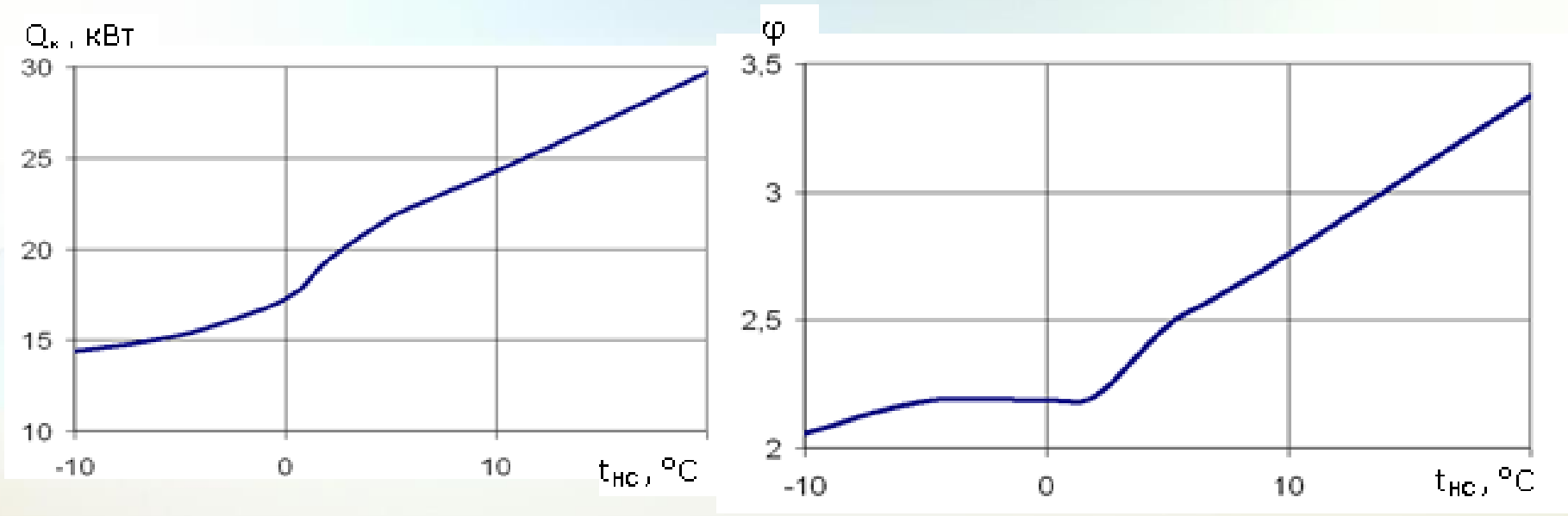

Рисунок 1 – Залежність теплової потужності Q_k та коефіцієнта перетворення ϕ реверсивного чиллера від температури навколишнього повітря

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ РЕВЕРСИВНОГО ЧІЛЛЕРА НА КОТЕЛЬНІ (продовження)

Таблиця 3 – Початкові дані та результати досліджень економічної ефективності встановлення реверсивного чіллера «повітря-вода» на котельні

Показник	Тільки опалення				Опалення та гаряче водопостачання			
	котельня на вугіллі	котельня на пелетах	газова котельня	електрокотельня	котельня на вугіллі	котельні на пелетах	газова котельня	електрокотельня
Теплота згорання палива, кДж/кг, кДж/м ³ , кДж/кВт·год	22	12,2	32	3,6	22	12,2	32	3,6
Вартість палива, грн/кг, грн/м ³ , грн/кВт·год	3,0	2,5	9,0	1,8	3,0	2,5	9,0	1,8
Річне виробництво теплоти в чіллери, ГДж/рік	339,7				654,0			
Капіталовкладення, тис. грн	301,4							
Витрати на електроенергію для чіллера, тис. грн /рік	73,4				123,6			
Річна економія палива, кг, м ³ , кВт·год	18 829	33 546	12 063	96 283	36 255	64 590	23 226	185 386
Економія витрат на паливо, грн/рік	56489	83865	108 565	173 310	108 765	161 476	209 033	333 695
Річна економія від встановлення чіллера, грн/рік	- 44 067	- 16 691	8 009	72 754	- 41 971	10 739	58 296	182 958
Термін окупності капіталовкладень, років	---	---	37,6	4,14	---	28,1	5,17	1,65

Основні показники виконання монтажних робіт

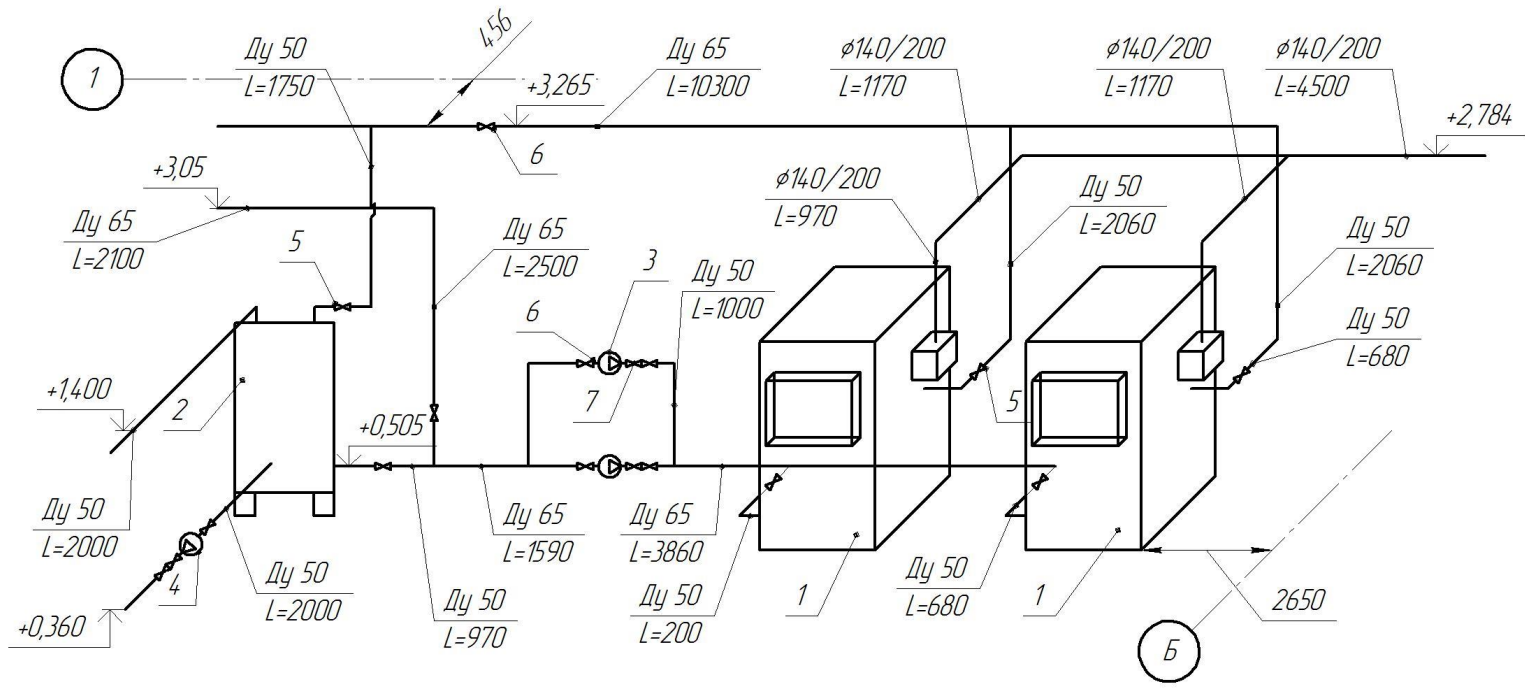
Склад робіт

- 1. Доставка деталей до місця монтажу.
- 2. Розмітка місць прокладання трубопроводу.
- 3. Прокладання трубопроводів діаметром 76 мм та 57 мм.
- 4. Встановлення запірно-регулюючої арматури.
- 5. Встановлення ізольованих димоходів.
- 6. Установка фланців приварних.
- 7. Установка клапанів зворотних фланцевих.
- 8. Монтаж котла опалювального потужністю.
- 9. Монтаж циркуляційного насосу.
- 10. Випробування трубопроводів.
- 11. Монтаж теплообмінника ємнісного системи ГВП.
- 12. Улаштування бетонних фундаментів під обладнання.
- 13. Ізоляція трубопроводів.

Технічні вимоги до монтажу

- 1. Виготовлення вузлів і деталей трубопроводів із сталевих труб слід проводити у відповідності з технічними умовами і стандартами.
- 2. З'єднання сталевих труб, а також деталей і вузлів з них слід виконувати зварюванням.
- 3. Повороти трубопроводів у котельні слід виконувати шляхом вигину труб або застосування безшовних приварних відводів з вуглецевої сталі за ГОСТ 17375-83.
- 4. Фланці з'єднуються з трубою зварюванням.
- 5. Відхилення лінійних розмірів зібраних вузлів не повинні перевищувати ± 3 мм при довжині до 1 м і ± 1 мм на кожний наступний метр.
- 6. Вузли санітарно-технічних систем повинні бути випробувані на герметичність на місці їх виготовлення.

АксонOMETРИЧНА СХЕМА

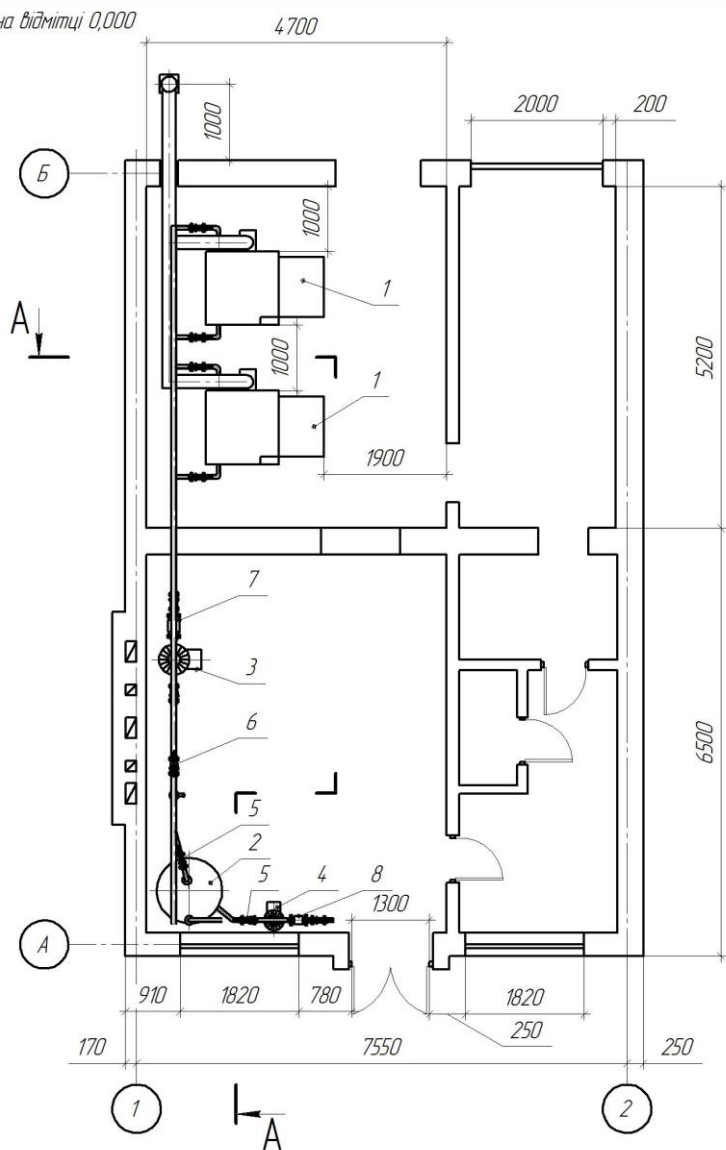
Складено	№	Взам. ший №
	Повт. і дата	
	Міс. № год.	

08-11.МКР.011.07.00.000 АЗ					
Підвищення енергоефективності опалювальної котельні шляхом комбінування традиційних та альтернативних джерел енергії					
Ізм.	Колія	Лист	№ док.	Повт.	Дата
Розробив	Сцилма О. К.				
Перевірив	Степанова Н. Д.				
АксонOMETРИЧНА СХЕМА				Стандія	Лист
					3
				Листов	
				4	
Н. Контр				Слібак О. Ю.	
Затв.				Івченко С. І.	
ВНТУ, зр. ТЕ-17М					

Монтажний план та розріз котельні

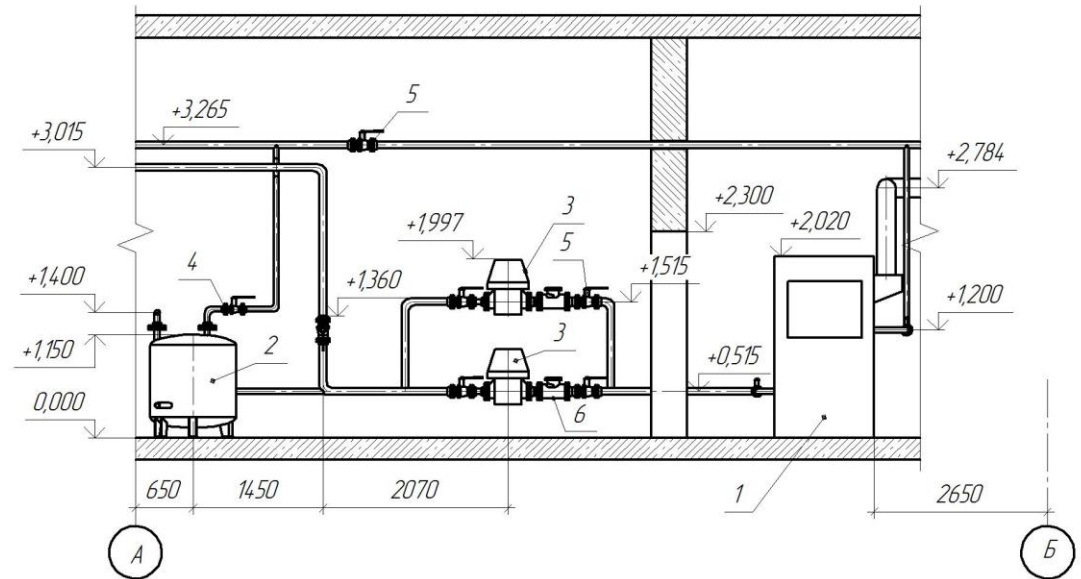
11

План на відмітці 0,000

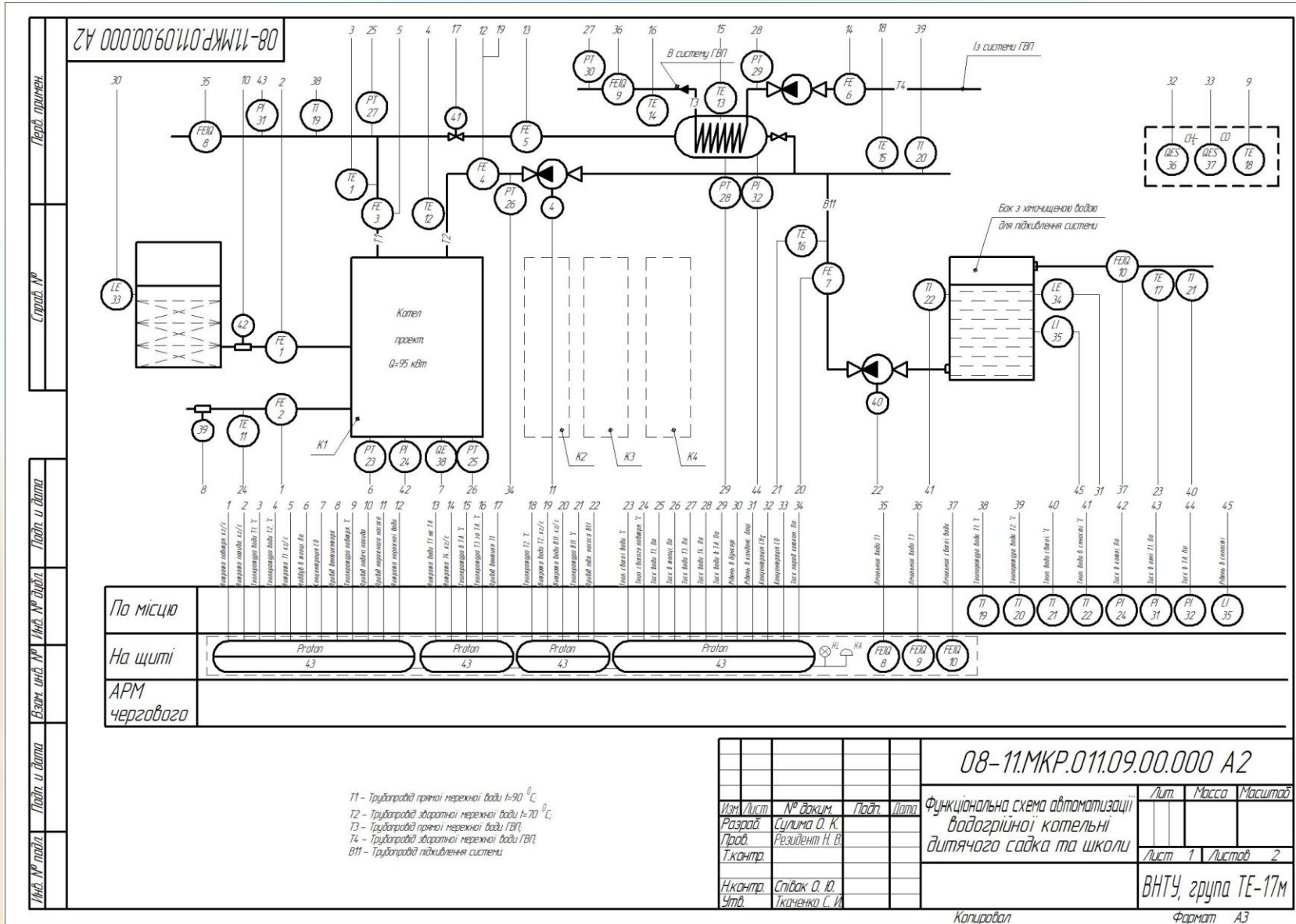
08-11.МКР.011.05.00.000 АР					
Підвищення енергоефективності опалювальної котельні шляхом комбінування традиційних та альтернативних джерел енергії					
Ізвр.	Колір	Лист	Розр.	Лист	Лист
Розробив	Сулцман О. К.		Складняк	Лист	Лист
Перевірив	Степанова Н. Д.				
Н. Кондр	Слєбач О. Ю.				
Затв.	Коченко С. П.				
План монтажних робіт					1 4
					ВНТУ, гр. ТЕ-17М

A-A

08-11.МКР.011.06.00.000 АР					
Підвищення енергоефективності опалювальної котельні шляхом комбінування традиційних та альтернативних джерел енергії					
Ізвр.	Колір	Лист	Розр.	Лист	Лист
Розробив	Сулцман О. К.		Складняк	Лист	Лист
Перевірив	Степанова Н. Д.				
Н. Кондр	Слєбач О. Ю.				
Затв.	Коченко С. П.				
Розріз котельні					2 4
					ВНТУ, гр. ТЕ-17М

Функціональна схема автоматизації водогрійної котельні дитячого садка та школи

- Аналіз інформації показав широкий діапазон можливостей створення енергоздерігаючої котельні, як з застосуванням біопалива так і з використанням теплових насосів. Факторами ризику є насамперед невизначена політика Українського уряду до питань використання даних ресурсів та відсутність фінансових та правових стимулів. Отже, в роботі виконаємо розробку та дослідження роботи котельні з комбінуванням джерел енергії, а саме: спалювання у котлах природного газу та біопалива і часткового їх заміщення теплонасосними установками.
- Виявлено, що встановлення чіллера на газових котельнях, що працюють цілорічно, та електрокотельнях є економічно доцільним. Розрахункові орієнтовні терміни окупності таких проектів складають 1,65...5,17 років.
- Але для котелень на вугіллі, пеллетах та інших недорогих паливах встановлення реверсивних чіллерів «повітря-вода» є на даний час недоцільним, хоча впроваджуючи такі системи можна досягати комплексного ефекту: економії органічного палива на котельні; шкідливих викидів при роботі котельні; вирівнювання графіку споживання електроенергії; зменшення витрати палива та шкідливі викиди при роботі електростанції.
- Проведені розрахунки техніко-економічної ефективності доцільності встановлення теплового насосу для часткового забезпечення тепловою енергією системи ГВП. Встановлено, що встановлення теплового насосу знизить витрату палива для забезпечення потреб ГВП на 69% та дасть змогу зекономити 161476 грн/рік коштів на паливо. Термін окупності капітальних вкладень для теплового насосу 28,1 років.
- Розроблено технологію монтажу котельні з використанням котлів для спалювання деревних пелет. Визначено склад і об'єм робіт, трудомісткість монтажних робіт. Розроблено монтажний план, розріз, аксонометричну схему та календарний план проведення монтажних робіт.
- В даному розділі було проведено розробку схеми автоматизації схеми водогрійної котельні для якого була розроблена система автоматичного контролю і регулювання температури прямої води, витрати води на теплообмінник, контролю витрати палива.